

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
PHILIPPE LÉGER
föredraget den 11 september 2003¹

1. Har de nationella tullmyndigheterna rätt att efter eget skön återkalla bindande tulltaxebesked som de har utfärdat till ekonomiska aktörer beträffande tullklassificering av varor, när dessa nationella myndigheter ändrar sin tolkning av den tillämpliga tullnomenklaturen?

2. Detta är frågan som har ställts av Gerechtshof te Amsterdam (Nederländerna) i tvisten mellan två företag, det ena etablerat i Nederländerna och det andra etablerat i Cypern, och de nederländska tullmyndigheterna beträffande tullklassificeringen av lösöre och jordbruksprodukter.

3. Genom denna fråga anmodas domstolen att försöka klargöra innebörden och räckvidden av vissa lagbestämmelser i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (nedan kallad TKG)² i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 82/97 av den 19 december 1996.³

1 — Originalspråk: franska.

2 — EGT L 302, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 4.

3 — EGT L 17, s. 1.

I — Tillämpliga bestämmelser

4. Ett bindande tulltaxebesked (nedan kallat tulltaxebesked) är ett dokument genom vilket Europeiska gemenskapens medlemsstaters tullmyndigheter vid förfrågan meddelar de ekonomiska aktörerna om det tulltaxenummer i tulltaxan (enligt tullnomenklaturen) under vilket en vara skall klassificeras när dessa aktörer ämnar importera eller exportera varan i fråga. Detta besked, som förutsätter en viss tolkning av tullnomenklaturen, möjliggör för de ekonomiska aktörerna att förutse import- eller exportavgifterna (som de eventuellt är skyldiga att betala) samt att beräkna beloppet för exportbidragen (som de eventuellt kan erhålla inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitik).

5. Tullmyndigheterna är skyldiga att utfärda tulltaxebesked samt att rätta sig efter dessa besked under en viss tid från och med tullformaliteternas fullbordande, det vill säga vid genomförandet av den planerade importen eller exporten.

6. Denna tvåfaldiga skyldighet inrättades genom rådets förordning (EEG) nr 1715/90 av den 20 juni 1990 om upplysningar lämnade av medlemsstaternas tullmyndigheter om klassificeringen av varor i tullnomenklaturen.⁴ Denna skyldighet svarar mot nödvändigheten att garantera ekonomiska aktörer en viss rättssäkerhet i deras verksamhet, att underlätta tullmyndigheternas arbete samt att uppnå en större enhetlighet i tillämpningen av gemenskapernas tullagstiftning.⁵ Detta system har i vid utsträckning upptagits i TKG⁶ och i dess tillämpningsförfordning.⁷

7. En ansökan om ett tulltaxebesked skall göras skriftligen och skickas antingen till de behöriga tullmyndigheterna i medlemsstaten (eller medlemsstaterna) i vilken (eller i vilka) beskedet i fråga skall användas, eller till de behöriga tullmyndigheterna i medlemsstaten där den sökande är etablerad.⁸ Ett godkännande av en begäran om tulltaxebesked från de behöriga tullmyndigheterna är villkorat med att flera uppgifter skall lämnas av den sökande.⁹

8. Ett tulltaxebesked är giltigt i sex år från och med dagen för dess utfärdande.¹⁰ Under denna tidsperiod binder detta besked under samma förutsättningar såväl de tullmyndigheter som utfärdat det som tullmyndigheterna i andra medlemsstater.¹¹

9. Ett tulltaxebesked kan dock bli upphävt om det har utfärdats på grundval av oriktiga eller ofullständiga uppgifter från den sökande.¹²

10. Dessutom skall, enligt artikel 12.5 TKG — i dess lydelse vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna¹³ — ett klassificeringsbesked ”upphöra att gälla i följande fall:

1) ...

a) när en förordning har antagits och beskeden inte längre överensstämmer med den rätt som därmed fastställs,

4 — EGT L 160, s. 1.

5 — Tredje skälet.

6 — Avdelning I, kapitel 2, avsnitt 3.

7 — Avdelning II i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 av den 2 juli 1993 om tillämpningsföreskrifter för förordning nr 2913/92 (EGT L 253, s. 1, svensk specialutgåva, område 2, volym 10, s. 1, nedan kallad tillämpningsförordningen).

8 — Artikel 12.1 TKG och artikel 6.1 i tillämpningsförordningen.

9 — Artikel 6.3 och 6.4 i tillämpningsförordningen.

10 — Artikel 12.4 TKG.

11 — Artikel 12.2 TKG och artikel 11 i tillämpningsförordningen.

12 — Artikel 12.4 TKG.

13 — Förordning nr 82/97 som trädde i kraft den 1 januari 1997 (EGT L 17, s. 1), i dess lydelse efter rättelse år 1997 (EGT L 179, s. 11).

b) när de inte längre är förenliga med tolkningen av en av de nomenklaturer ...:

— antingen på gemenskapsnivå, på grund av ändringar i de förklarande anmärkningarna till Kombinerade nomenklaturen eller på grund av en dom från Europeiska gemenskapernas domstol,¹⁴

— eller på internationell nivå, på grund av ett klassificeringsuttalande eller en ändring i de förklarande anmärkningarna till nomenklaturen till systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering, vilken antagits av Världstullorganisationen, vilken upprättades år 1952 under beteckningen 'Tullsamarbetsrådet',

iii) eller när de återkallas eller ändras enligt artikel 9, under förutsättning att denna återkallelse eller ändring delges innehavaren ...”

11. I artikel 9, som dessa ovannämnda bestämmelser hänvisar till, föreskrivs att:

14 — Det preciseras i artikeln att den dag då tulltaxebeskedet upphör att gälla är den dag då ovannämnda åtgärder offentliggörs.

”1. Ett beslut som är till förmån för den berörda personen skall återkallas eller ändras i andra fall än de som anges i artikel 8 [fall där ett beslut till förmån för den berörda personen upphävs om det fattats på grundval av felaktiga eller ofullständiga upplysningar], om ett eller flera av de villkor som fastställts för dess utfärdande inte uppfylldes eller inte längre uppfylls.

2. Ett beslut som är till förmån för den berörda personen får återkallas om den person som beslutet riktar sig till inte uppfyller en förpliktelse som ålagts honom enligt detta beslut ...”

12. Tullmyndigheterna är skyldiga att överlämna en kopia till kommissionen på de tulltaxebesked som har delgivits den berörda ekonomiska aktören tillsammans med andra sakuppgifter, och att informera kommissionen om beskedet eventuellt annulleras eller upphör att gälla.¹⁵

13. Ett förbehåll till förmån för innehavaren av ett tulltaxebesked vid upphörandet av dess giltighet är särskilt föreskrivet för vissa särskilda fall.

14. I artikel 12.6 TKG (enligt lydelsen vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna) föreskrivs nämligen att ”[i]nnehavaren av bindande besked som upphör att

15 — Artikel 8.1 och artikel 13 i tillämpningsföreskrifningen.

gälla i enlighet med punkt 5 a i, ii, eller iii får fortfarande använda dessa under sex månader från dagen för offentliggörandet eller delgivningen, om han har slutit bindande avtal om köp eller försäljning av varorna i fråga på grundval av de bindande beskeden innan åtgärden antogs". I samma bestämmelse preciseras att "[o]m det gäller produkter för vilka en import-, export- eller förutfastställselicens inlämnas när tullformalitetserna genomförs, ersätts emellertid tiden på sex månader med licensens giltighetstid".

taget överlämnade en katalog över alla produkter som de sålde, vilken särskilt innehöll fotografier över de berörda varorna.

16. Den 15 januari 1999 utfärdade de behöriga tullmyndigheterna ett tulltaxebesked som till fullo överensstämde med företaget Timmermans begäran (gällande såväl varornas beskrivning som deras tullklassificering).

II — Bakgrund och målet vid den nationella domstolen

A — Mål C-133/02

15. Den 12 januari 1999 begärde företaget Timmermans Diessen BV (nedan kallat företaget Timmermans), etablerat i Nederländerna, att de nederländska tullmyndigheterna (Roosendaal-distriktet) skulle utfärda ett tulltaxebesked med avseende på lösöre (produkter från firman PartyLite Trading SA) som beskrevs som glasljusstakar och vilka, enligt företaget, borde hänföras till tulltaxenummer 9405 50 00 90. Till stöd för sin begäran framhöll företaget att denna tullklassificering redan har använts i ett tidigare utfärdat tulltaxebesked för samma slags vara. Före-

17. Den 19 mars 1999 återkallade emellertid myndigheterna detta tulltaxebesked med motiveringen att det, till följd av fördjupad granskning och samråd med tullmyndigheterna i ett granndistrikt angående tolkningen av den tillämpliga nomenklaturen, står klart att varorna i fråga skall hänföras till tulltaxenummer 7013 29 91 00 såsom glasföremål till bordsdukning, kök, toalett, kontor, m.m. (och inte till det tulltaxenummer som inledningsvis hade använts). Detta beslut om återkallelse gällde från och med den dag som beslutet antogs.

18. Den 29 mars 1999 anförde företaget Timmermans klagomål mot detta återkallelsebeslut. Klagomålet avslogs genom beslut av den 20 maj 1999. Det nämnda företaget överklagade då den 12 juni samma år det sistnämnda beslutet till den hänskjutande domstolen.

19. Till stöd för sin överklagan har företaget hävdad att själva utfärdandet av ett tulltaxebesked vittnar om att tullklassificeringen, som beskedet refererar till, är bindande för kommande år och att det inte kan ändras, eftersom dess återkallelse skulle innebära att principen om skydd för berättigade förväntningar och rättssäkerhetsprincipen kränks. Enligt de behöriga tullmyndigheterna kan den omtvistade återkallelsen grundas på bestämmelserna i artikel 9.1 jämförda med artikel 12.5 a iii TKG, i ändrad lydelse.

B — *Mål C-134/02*

20. Den 9 oktober 1997 begärde företaget Hoogenboom Production Ltd (nedan kallat företaget Hoogenboom), etablerat i Cypern, att de nederländska tullmyndigheterna (Rotterdamdistriktet) skulle utfärda ett tulltaxebesked beträffande produkter som beskrevs som "konserverade aprikoser med tillsats av granulerat socker", och som enligt företaget bör hänföras till tulltaxenummer 2008 50 61 00.

21. Den 5 december 1997 utfärdade tullmyndigheterna i fråga ett tulltaxebesked som till fullo överensstämde med företagets begäran (gällande såväl produkternas beskrivning som deras tulltaxenummer).

22. Den 6 februari 1998 begärde företaget Hoogenboom att samma tullmyndigheter skulle utfärda fyra tulltaxebesked för produkter (jämförbara med produkterna som avsågs i det tidigare beskedet) som beskrevs som äpplen, hasselnötter, solrosfrön konserverade med granulerat socker (vilka enligt klagande bör hänföras till tulltaxenummer 2008 99 49 30 00, 2008 19 19 10 00 respektive 2008 19 19 90 00) samt orostade jordnötter (som enligt samma klaganden bör hänföras till tulltaxenummer 2008 11 94 00 00).

23. Den 26 februari 1998 utfärdade tullmyndigheterna i fråga fyra tulltaxebesked som till fullo överensstämde med företaget Hoogenbooms begäran.

24. Nämnade tullmyndigheter återkallade dock den 6 oktober 1998 samtliga dessa tulltaxebesked (totalt fem stycken) med motiveringen att produkterna i fråga borde ha klassificerats under tulltaxenummer 1701¹⁶ och inte såsom inledningsvis hade gjorts, eftersom detta stred mot ordalydelsen i de nämnda tullnumren i tullnomenklaturen.¹⁷ Vid samma tillfälle beviljade tullmyndigheterna företaget Hoogenboom rätt att fortsätta göra gällande de återkallade tulltaxebeskedena fram till den 31 december 1998.

16 — Tulltaxenummer 1701 är tillämplig på rörsocker eller betsocker och kemiskt rent sackarin i fast form.

17 — Tulltaxenummer 2008 är tillämplig på "frukt och andra ätbara delar på frukten, som på annat sätt behandlats eller konserverats med eller utan tillägg av socker eller av sötningsmedel eller av alkohol, som för övrigt varken är benämnd eller medtagen".

25. Den 9 november 1998 anförde nämnda företag klagomål mot beslutet om återkallelse, men klagomålet avslogs genom beslut av den 25 mars 1999. Företaget överklagade då den 23 april samma år det sistnämnda beslutet till den hänskjutande domstolen.

26. Till stöd för denna överklagan har företaget framhållit att beslutet om återkallelse i målet inte har någon rättslig grund, varken i artikel 9 eller i artikel 12.5 TKG. Denna tolkning har bestridits av tullmyndigheterna. De sistnämnda anser tvärtom att artikel 12.5 a iii uttryckligen föreskriver en möjlighet till återkallelse när tullmyndigheterna har begått uppenbara misstag vid tullklassificeringen av varorna.

III — Tolkningsfrågan

27. Med beaktande av parternas argument har Gerechtshof te Amsterdam beslutat att förklara målet vilande och att ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Utgör artikel 9.1 i tullkodexen för gemenskapen jämförd med artikel 12.5 a iii i samma kodex en rättslig grund för tullmyndigheterna att återkalla ett tulltaxebesked, när dessa myndigheter ändrar sin

tolkning beträffande de bestämmelser som skall tillämpas vad gäller tullklassificeringen av de berörda varorna, även då detta sker inom sexårsfristen?”

IV — Parternas yttranden

28. Enligt företagen Timmermans och Hoogenboom, som yttrade sig under förhandlingen framgår det av domstolens rättspraxis att ett tulltaxebesked inte kan ändras på självständig basis av de nationella tullmyndigheterna.¹⁸ En ändring av ett tulltaxebesked av nationella tullmyndigheter kan inte ske på deras eget initiativ utan endast på initiativ av kommissionen. Att godta det motsatta skulle äventyra kraven på rättssäkerhet (helt i motsats till det eftersökta målet med inrättandet av tulltaxebesked) och en enhetlig tillämpning av gemenskapsrätten (särskilt med hänsyn till det möjliga fallet att ett och samma tulltaxebesked ändras efter eget skön av tullmyndigheter i alla medlemsstater).

29. Enligt den nederländska regeringen har de nationella tullmyndigheterna rätt att ändra ett tulltaxebesked om de anser, efter en mer detaljerad granskning, att varorna i

18 — De klagande företagen har åberopat dom av den 1 april 1993 i mål C-250/91, Hewlett Packard (REG 1993, s. I-1819), och dom av den 29 januari 1998 i mål C-315/96, Lopex Export (REG 1998, s. I-317).

fråga måste klassificeras om till ett annat tulltaxenummer till följd av ett tidigare bedömningsfel eller på grund av att begreppsuppfattningen beträffande tullklassificering har utvecklats.

30. Till stöd för detta argument har regeringen hävdad att artikel 9.1 TKG (som artikel 12.5 a iii TKG i ändrad lydelse hänvisar till) föreskriver — underförstått, men nödvändigtvis — att beviljande av tulltaxebesked är villkorat med att dessa besked överensstämmer med tullnomenklaturen såsom den skulle tolkas när tulldeklarationen av varorna uppfördes, det vill säga vid själva importen eller exporten av varorna. Om detta villkor, som tycks ha varit uppfyllt vid beviljandet av tulltaxebeskedet, inte längre skulle vara uppfyllt vid genomförandet av den ekonomiska transaktionen, skulle tullmyndigheterna ha rätt att återkalla eller ändra beskedet. Att utesluta en sådan möjlighet till återkallelse eller ändring under hela giltighetstiden för ett tulltaxebesked (det vill säga under sex år) skulle förorsaka en oacceptabel konkurrensstörning ekonomiska aktörer emellan. En sådan åtgärd om återkallelse strider inte heller mot principen om skydd för berättigade förväntningar och rättssäkerhetsprincipen, eftersom innehavaren av tulltaxebeskedet i fråga enligt artikel 12.6 TKG kan fortsätta att göra gällande beskedet under en viss tid.

31. Europeiska kommissionen har på samma sätt hävdad att enligt artikel 9.1 jämförd med artikel 12.5 a iii TKG får de nationella myndigheterna ändra eller återkalla ett tulltaxebesked i syfte att korrigera sina egna misstag vid tullklassificeringen av varorna i fråga. Detta antagande strider varken mot principen enligt vilken tulltaxebesked binder tullmyndigheterna vid fastställandet av tullskulder eller av tullbidrag, eller mot principen om skydd för berättigade förväntningar och rättssäkerhetsprincipen, så länge som de följande två förutsättningarna är uppfyllda. För det första måste möjligheten till återkallelse eller ändring av ett tulltaxebesked vara så pass tydligt föreskriven i de nämnda bestämmelserna i TKG att skydd för berättigade förväntningar inte kan åberopas till stöd för fortsatt giltighet. För det andra måste tulltaxebeskedets innehavare fortfarande kunna göra gällande tulltaxebeskedet under sex månader från det att beskedet återkallades, vilket skulle innebära att rättssäkerhetsprincipen iakttas.

V — Bedömning

32. Inledningsvis skulle jag vilja framhålla att i inget av de två besluten om hänskjutande är det preciserat huruvida tullklassificeringen i de omtvistade tulltaxebeskederna verkligen är behäftad med ett tolkningsfel av tullnomenklaturen. Även om tullmyndigheterna påstår sig ha begått ett misstag vid utfärdandet av nämnda tulltaxebesked så finns det inget i handlingarna som gör det möjligt att anse att det påstådda misstaget är styrkt.

33. De utfärdande tullmyndigheterna har nämligen nöjt sig med en fördjupad granskning av tullnomenklaturen och tullklassificeringen av de berörda varorna. Denna granskning följdes i fallet Timmermans upp med samråd endast med tullmyndigheterna i grannområdet. Man kan inte betrakta dessa omständigheter såsom tillräckliga för att med säkerhet kunna fastställa att det var frågan om ett misstag.

34. Det framgår vidare att tullmyndigheterna under dessa förhållanden har återkallat de berörda tulltaxebesked efter eget skön, det vill säga i enlighet med ändringen av deras egen tolkning av tullnomenklaturen.

35. Enligt min mening bör således tolkningsfrågan förstås så, att den syftar till att få klarhet i huruvida bestämmelserna i artikel 9.1 jämförda med bestämmelserna i artikel 12.5 a iii TKG i ändrad lydelse, skall tolkas på så sätt att tullmyndigheterna, på grundval av dessa bestämmelser har rätt att efter eget skön återkalla ett utfärdat tulltaxebesked, när de har ändrat på (efter egen bedömning och eventuellt efter ett enkelt samråd med tullmyndigheterna i ett grannområde) sin egen tolkning av tullnomenklaturen.

36. Såsom domstolen har framhållit i sin dom i det ovannämnda målet Lopex Export, "har det, såväl för att garantera de ekonomiska aktörerna en viss rätts-säkerhet i deras förvärvsverksamhet som

för att underlätta tullmyndigheternas arbete och uppnå en större enhetlighet i tillämpningen av gemenskapernas lagstiftning om tullar, visat sig nödvändigt att införa bestämmelser, som förpliktar tullmyndigheterna att meddela upplysningar som under vissa väl definierade förutsättningar binder administrationen".¹⁹ Det är dessa målsättningar som har följts upp genom förordning nr 1715/90 samt den efterträdande förordningen om inrättandet av TKG, särskilt i den lydelse som är tillämplig i tvisten vid den nationella domstolen.

37. Det är mot bakgrund av dessa målsättningar och hela den systematik som inrättats som det skall prövas huruvida medlemsstaternas tullmyndigheter har rätt att på grundval av bestämmelserna i artikel 9.1 jämförda med bestämmelserna i artikel 12.5 a iii TKG efter eget skön återkalla ett tulltaxebesked, när de har ändrat sin egen tolkning av den tillämpliga tullnomenklaturen. Enligt min åsikt bör denna fråga besvaras nekande.

38. Såsom jag tidigare har anfört så föreskrivs det i artikel 12.5 a iii TKG att ett tulltaxebesked binder tullmyndigheterna gentemot dess innehavare beträffande en varas tullklassificering under i princip en period på sex år från och med att beskedet utfärdades. Med hänsyn till de betydande svårigheter som kan uppstå inom detta område på grund av tullnomenklaturens

19 — Punkt 19.

särskilda tekniska natur, tillmötesgår denna princip önskemålet att ge den ekonomiska aktören vissa garantier eller försäkringar vad gäller framtida tullklassificeringar av varor som aktören avser importera eller exportera.²⁰

39. Endast ett tulltaxebesked av bindande karaktär kan erbjuda sådana garantier. Endast ett sådant besked gör det möjligt för den ekonomiska aktören att med tillräcklig tillförlitlighet förutse den relevanta tullklassificeringen samt tullvillkoren (avgifter och bidrag) för de varor aktören ämnar importera eller exportera.²¹ Från och med utfärdandet av ett tulltaxebesked, vilket i princip är bindande under en sexårsperiod, kan innehavaren mer eller mindre långsiktigt planera för den framtida utvecklingen, positionera sig med kännedom om dessa regler på de olika marknaderna för varuförsäljning, samt genomföra nödvändiga investeringar. Denna möjlighet att bedöma framtiden är utan tvekan av avgörande betydelse för företaget. Detta är fallet särskilt för de små och medelstora företagen, eftersom en ändring av tullklassificeringen i ett tulltaxebesked (i de fall då

20 — I förordning nr 1715/90 framhålls i femte skälet att de upplysningar som rör klassificering av varor i tullnomenklaturen utgör den viktigaste och mest användbara upplysningskategorin för de ekonomiska aktörerna på grund av den komplicerade tekniska natur som den Kombinerade nomenklaturen samt på denna baserade gemenskapsrättsliga nomenklaturen har.

21 — Det är viktigt att precisera att den tullklassificering som nämns i ett tulltaxebesked inte på förhand bestämmer de tullavgifter eller tullbidrag som skall tillämpas vid fullgörandet av tullformalitetserna för varorna i fråga. Detta anges också i sjunde skälet i förordning nr 1715/90. I praktiken har det visat sig att dessa tulltaxor varierar med hänsyn till marknadsutvecklingen.

ändringen innebär antingen en höjning av tullavgiften eller en minskning av exportbidraget) riskerar att kraftigt påverka kostnaderna för den planerade transaktionen, med den följd att dess genomförande i slutändan i princip blir mindre intressant eller till och med ointressant, eller försätter företaget i stora svårigheter.

40. Med hänsyn till den betydelse som tullklassificeringen av varor har för de ekonomiska aktörerna åligger det tullmyndigheterna att visa särskild aktsamhet vid utfärdandet av ett tulltaxebesked, och särskilt säkerställa att de förfogar över all nödvändig information för att med sakkunskap kunna bestämma tullklassificeringen av varorna i fråga.²²

41. Denna skyldighet att vara aktsam framstår som ännu viktigare med hänsyn till artikel 11 i tillämpningsförfordningen, enligt vilken ett tulltaxebesked, som har utfärdats av de behöriga tullmyndigheterna i en medlemsstat, på samma villkor binder tullmyndigheterna i alla medlemsstaterna. Ovannämnda princip innebär att de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där tullformalitetserna har fullbordats för vissa

22 — Se för ett liknande resonemang, artikel 6.3 och 6.4 i tillämpningsförfordningen.

varor inte har rätt att avvika från formuleringarna i ett tulltaxebesked utfärdat av behöriga tullmyndigheter i en annan medlemsstat gällande samma varor (detta gäller i synnerhet myndigheterna i den medlemsstat i vilken innehavaren av tulltaxebeskedet i fråga är etablerad).²³ Principen innebär även att tullklassificeringen av likvärdiga varor inte får variera medlemsstater emellan på grundval av de olika bedömningar som tullmyndigheterna i varje medlemsstat gör, för att inte målsättningen att uppnå en enhetlig tillämpning av tullnomenklaturen inom gemenskapen, som särskilt syftar till att undvika att en diskriminerande behandling mellan berörda ekonomiska aktörer utvecklas, skall åsidosättas.²⁴

42. Det som sagts ovan visar att tulltaxebeskedet till sin natur är bindande gentemot dess innehavare eftersom denna person har rätt att göra gällande beskedet. En annan beskaffenhet hos beskedet är att det binder inte bara de tullmyndigheter som har utfärdat det, utan även alla andra tullmyndigheter i medlemsstaterna.

43. Det är endast under vissa särskilda förhållanden som ett tulltaxebesked inte är bindande, i den meningen att dess innehavare inte eller inte längre har rätt att göra

det gällande, antingen på grund av ogiltighet eller på grund av att det har upphört att gälla. Dessa fall är uttömmande uppräknade i artikel 12.4 och 12.5 a TKG i ändrad lydelse. Eftersom det i dessa bestämmelser föreskrivs undantag från principen enligt vilken ett tulltaxebesked binder tullmyndigheterna gentemot beskedets innehavare, bör de tolkas strikt.

44. Jag noterar att bestämmelserna i artikel 12.4 och 12.5 a i och ii TKG i ändrad lydelse uttryckligen avser situationer som egentligen faller utanför tullmyndigheternas handlingsområden (och som relaterar till tullbeskedets innehavare eller gemenskapens institutioner) och inte kan avse de eventuella situationer som skulle kunna uppstå på grund av dessa myndigheters eget handlande. Det kan däremot konstateras att ordalydelsen i bestämmelserna i artikel 12.5 a iii samt i artikel 9 TKG i ändrad lydelse som den förstnämnda artikeln hänvisar till, inte tillåter en säker bedömning av denna fråga. Enligt min mening täcker bestämmelserna i fråga inte det fallet, såsom i tvisten vid den nationella domstolen, att tullmyndigheterna på självständig basis (enligt deras egen bedömning) ändrar sin tolkning av den tillämpliga tullnomenklaturen. Det är just detta som jag kommer att försöka visa nedan.

45. Inledningsvis är det viktigt att erinra om att artikel 12.4 andra meningen TKG i ändrad lydelse föreskriver att ett tulltaxebesked ska upphävas om det har utfärdats på grundval av oriktiga eller ofullständiga

23 — Se bestämmelserna i artikel 6.1 i tillämpningsförfordningen, som bestämmer till vilka tullmyndigheter som ansökningar om tulltaxebesked skall ställas.

24 — Såsom generaladvokaten Tesouro redan har fått tillfälle att framhålla i sitt förslag till avgörande av den 22 oktober 1992 i det ovannämnda målet Hewlett Packard (punkt 5, fjärde meningen) beträffande förordning nr 1715/90.

uppgifter från den sökande. Såsom jag tidigare har nämnt hänvisar dessa bestämmelser uttryckligen till framför allt tullbeskedets innehavares handlingar och inte till handlingar som kan hänföras tullmyndigheterna, även om det åligger de sistnämnda att visa viss aktsamhet vid utfärdandet av dessa besked genom att försäkra sig om att den sökandes ansökan är fullständig.²⁵

46. Artikel 12.5 a i TKG i ändrad lydelse gäller det fall där ett tulltaxebesked visar sig inte längre vara förenligt med en gemenskapsrättslig förordning som har antagits efter beskedets utfärdande (och under dess giltighetsperiod, det vill säga inom sexårsfristen räknat från dess utfärdande). Denna situation har prövats av domstolen i det ovan nämnda målet *Lopex Export*, som gällde en tolkningsfråga angående giltigheten av bestämmelserna i artikel 13 första stycket första strecksatsen i förordning nr 1715/90 vilka är jämförbara med ovan nämnda gällande bestämmelser.²⁶

25 — I detta fall står det klart att företaget Hoogenboom verkligen har uppgivit korrekta och kompletta uppgifter vid sina olika ansökningar om tulltaxebesked (se punkt 2.3 i beslutet om hänskjutande och punkt 18 i kommissionens yttranden). Även om detta inte har kunnat fastställas av den hänskjutande domstolen beträffande företaget Timmermans, utgår jag ifrån att så är fallet även där.

26 — I dessa lagbestämmelser föreskrevs att "[o]m en tidigare meddelad bindande tulltaxeupplysning till följd av en förordning om ändring av tullnomenklaturen eller, en förordning som fastställer eller påverkar klassificeringen av en vara i tullnomenklaturen, inte längre står i överensstämmelse med den således fastställda gemenskapsrätten, upphör denna upplysning att gälla från och med den tidpunkt då nämnda förordning börjar gälla".

47. I nämnda fall var domstolen noga med att precisera att "den bindande tulltaxeupplysningen har, såsom rådet och kommissionen med rätta har påpekat, till syfte att ge den ekonomiske aktören ett säkert besked när det föreligger tvivel om hur en vara skall klassificeras enligt gällande tullnomenklatur och på detta sätt skydda denne mot att tullmyndigheten därefter byter ståndpunkt".²⁷ Domstolen bedömde att "en sådan upplysning har däremot inte till syfte och kan inte medföra att den ekonomiske aktören garanteras att det tulltaxenummer som upplysningen rör inte därefter kan ändras genom en rättsakt som antas av gemenskapslagstiftaren".²⁸

48. Domstolen tillade att denna princip framgår på ett så klart och tydligt sätt av ordalydelsen i bestämmelserna i fråga att de tillfredsställer kraven på rättssäkerhet (eftersom de möjliggör för de ekonomiska aktörerna att utan tvetydighet få kännedom om deras rättigheter och skyldigheter). Likaså bedömde domstolen att det är uteslutet att dessa aktörer endast på grund av ett bindande tulltaxebesked skulle kunna göra gällande berättigade förväntningar på att tulltaxenumret i fråga inte skall kunna ändras av en rättsakt som antas av gemenskapslagstiftaren.²⁹ Domstolen drog slutsatsen att det genom prövning av bestämmelserna i fråga inte har framkommit några faktorer som skulle kunna påverka nämnda regleras giltighet.³⁰

27 — Domen i det ovan nämnda målet *Lopex Export* (punkt 28).

28 — *Ibidem*.

29 — *Ibidem* (punkterna 28 och 29).

30 — *Ibidem* (punkt 31).

49. Enligt min mening gäller detta ovan nämnda fall av upphörande av giltigheten av ett bindande tulltaxebesked helt andra omständigheter än dem som är för handen i tvisten vid den nationella domstolen. Detta upphörande av giltighet är nämligen beroende av att gemenskapernas institutioner antar en bestämmelse, det vill säga ändrar gällande gemenskapsrätt. Upphävandet kan alltså inte berättigas på grundval av endast en utveckling av tolkningen som tullmyndigheterna själva har bestämt sig för — från regional nivå eller nationell nivå — vilket skulle vara svårt att förena med målsättningen att nå en enhetlig tillämpning av tullnomenklaturen samt med önskemålet att förhindra diskriminerande behandling mellan olika ekonomiska aktörer.

50. Bestämmelserna i artikel 12.5 a ii första strecksatsen TKG i ändrad lydelse följer samma logiska resonemang. Dessa bestämmelser föreskriver visserligen att ett bindande tulltaxebesked upphör att gälla om det blir oförenligt med en viss tolkning av den relevanta tullnomenklaturen. Den tolkning som det hänvisas till på gemenskapsrättslig nivå har emellertid inget att göra med den tolkning som har åberopats i tvisten vid den nationella domstolen. Det föreligger inte enbart en nivåskillnad utan även skillnad i beskaffenhet. Den tolkning som avses i de ovan nämnda bestämmelserna härrör nämligen uteslutande från en ändring av förklarande anmärkningar till tullnomenklaturen i fråga eller från en dom av domstolen. Dessa åtgärder eller beslut

har nödvändigtvis som målsättning och verkan att garantera en korrekt och enhetlig tillämpning av tullnomenklaturen inom gemenskapen. De riktar sig nämligen till samtliga medlemsstaters tullmyndigheter för att vägleda dem vid tillämpningen av tullnomenklaturen samt att förebygga tolkningsfel och olikheter vid tolkningen.

51. Enligt min mening måste bestämmelserna i artikel 12.5 a iii TKG i ändrad lydelse följa samma logiska resonemang om en korrekt och enhetlig tillämpning av tullnomenklaturen.

52. Kommissionen har dessutom på grundval av dessa bestämmelser (samt bestämmelserna i artikel 9 i tillämpningsförordningen³¹) redan antagit flera beslut för att få bort kvarstående skiljaktigheter vid tolkningarna samt konstaterade fel på området, vilka förorsakat ett motsatsförhållande mellan olika bindande tulltaxebesked (mellan dem som utfärdats av tullmyndigheter i vissa medlemsstater på grundval av okunighet om allmänna bestämmelser rörande tolkning av den kombinerade nomenklatu-

31 — Jag skulle vilja precisera att endast bestämmelserna i första punkten i denna artikel är relevanta, och inte de bestämmelser som återfinns i den andra punkten. Såsom har framhållits under förhandlingen innebär inte ett tulltaxebesked någon skyldighet för dess innehavare, i motsats till det som är fallet vad gäller de beslut som avses i den andra punkten i fråga.

ren eller om en förordning enligt vilken en varus klassificering i tullnomenklaturen avgörs, och dem som utfärdats på ett korrekt sätt av behöriga myndigheter i andra medlemsstater).³²

53. Genom dessa kommissionsbeslut ålades tullmyndigheter att inom kortast möjliga tidsfrist återkalla inkorrekt utfärdade tulltaxebesked samtidigt som de påmindes om att enligt bestämmelserna i artikel 14.1 i tillämpningsförordningen (jämförda med bestämmelserna i artikel 12.6 TKG i ändrad lydelse) får innehavaren av tulltaxebeskedet i fråga i förekommande fall göra gällande beskedet under en viss period.

54. Dessa tidigare avgöranden klargör på ett intressant sätt tolkningen av bestämmelserna i artikel 12.5 a iii jämförda med bestämmelserna i artikel 9.1 TKG i ändrad lydelse.

55. Avgörandena stödjer delvis den tolkning som den nederländska regeringen och

kommissionen har föreslagit, särskilt med avseende på artikel 9.1 TKG i ändrad lydelse enligt vilken ”ett beslut som är till förmån för den berörda personen (gällande exempelvis en tulltaxebesked) skall återkallas eller ändras ... om ett eller flera av de villkor som fastställts för dess utfärdande inte uppfylldes eller längre uppfylls”.

56. En tullklassificering i ett tulltaxebesked kan presumeras vara förenlig med den tillämpliga tullnomenklaturen, när denna klassificering har fastställts av tullmyndigheterna, det vill säga av de nationella myndigheter som är bäst skickade att ha kännedom om de olika tekniska finesserna på området. Såsom den nederländska regeringen och kommissionen framhållit, borde man kunna betrakta tullklassificeringen i fråga såsom gällande endast så länge som denna klassificering är förenlig med tillämplig tullnomenklatur, vilket innebär att om detta villkor om förenlighet inte skulle vara uppfyllt skall det berörda beskedet återkallas enligt artikel 9.1 TKG i ändrad lydelse.

32 — I detta hänseende bör särskilt nämnas kommissionsbeslut 98/405/EG av den 16 juni 1998 beträffande giltigheten hos vissa bindande tulltaxeupplysningar (som utfärdats av franska, nederländska och brittiska tullmyndigheter (EGT L 178, s. 42)), 1999/637/EG av den 12 juli 1999 beträffande giltigheten hos vissa bindande tulltaxeupplysningar (som utfärdats av brittiska tullmyndigheter (EGT L 251, s. 17)), 1999/747/EG av den 8 november 1999 beträffande giltigheten hos vissa bindande tulltaxeupplysningar (som utfärdats av nederländska och tyska tullmyndigheter (EGT L 298, s. 37)), 2000/41/EG av den 29 december 1999 beträffande giltigheten hos vissa bindande tulltaxeupplysningar (som utfärdats av irländska och brittiska tullmyndigheter (EGT L 13, s. 27)), och 2003/97/EG av den 31 januari 2003 beträffande giltigheten hos vissa bindande tulltaxeupplysningar (som utfärdats av Förbundsrepubliken Tysklands tullmyndigheter (EGT L 36, s. 40)).

57. Denna tolkning överensstämmer med innebörden i artikel 12.5 a i och ii TKG i ändrad lydelse, som jag tidigare har undersökt, eftersom dessa bestämmelser föreskriver att ett bindande tulltaxebesked upphör att vara giltigt när den tillämpade tullklassificeringen inte längre är förenlig med gällande rätt eller när den har blivit oförenlig med den påbjudna tolkningen av tullnomenklaturen.

58. Med en utvidgad tolkning av dessa bestämmelser skulle man kunna göra den bedömningen att en återkallelse av ett tulltaxebesked är påbjuden om det kan fastställas att tullmyndigheterna verkligen har begått ett misstag (som konstaterats och inte endast åberopats av nämnda myndigheter) vid tolkningen av tullnomenklaturen och följaktligen felklassificerat de berörda varorna. De kommissionsbeslut som jag har pekat på understödjer detta resonemang eftersom vissa tullmyndigheter enligt dessa beslut skall återkalla tulltaxebesked som innehåller tullklassificeringar som fastställts vara felaktiga (då de strider mot allmänna regler för tolkningen av Kombinerade nomenklaturen eller mot en förordning gällande klassificering av varorna i fråga).

59. Jag delar däremot inte den nederländska regeringens och kommissionens argument enligt vilket tullmyndigheterna har rätt att återkalla ett bindande tulltaxebesked så fort som de efter eget skön finner (enligt deras egen bedömning) att de har begått ett misstag vid tolkningen av tullnomenklaturen och vid tullklassificeringen. En sådan återkallelse är nämligen, skulle jag vilja erinra om, inte obestriddligen rättfärdigad, eftersom misstaget i fråga inte med nödvändighet har klarlagts. Möjligheten till en sådan återkallelse är för övrigt knappast förenlig varken med syftena med inrättandet av bindande tulltaxebesked, att uppnå en enhetlig tillämpning av tullnomenklaturen eller att säkerställa rättssäkerheten.

60. Vad gäller målsättningen att uppnå en enhetlig tillämpning av tullnomenklaturen

anser jag att ett kommissionsbeslut, enligt vilket återkallelse av ett tulltaxebesked förordnas och som nödvändigtvis har som syfte och verkan att garantera en korrekt och enhetlig tolkning av tullnomenklaturen, inte kan jämföras med den praxis som innebär att tullmyndigheterna efter eget skön beslutar att återkalla ett tidigare utfärdat tulltaxebesked på grund av en ändring av deras egen tolkning av den tillämpliga nomenklaturen, även om myndigheternas avsikt i detta fall skulle kunna vara att närma sig andra tullmyndigheters tolkning.

61. Man bör nämligen ha i åtanke att tullmyndigheterna, till skillnad från kommissionen, inte nödvändigtvis förfogar över en helhetsbild av samtliga de bindande tulltaxebesked som utfärdats av samtliga andra tullmyndigheter inom gemenskapen gällande identiska eller likvärdiga varor.³³

62. Enligt min mening borde tullmyndigheterna, i de fall de tror sig ha begått ett misstag vid tolkningen av tullnomenklatu-

33 — Kommissionen förfogar över all nödvändig information på området, eftersom det åligger kommissionen att förvalta en databas som lagrar kopior av samtliga utfärdade tulltaxebesked och sakuppgifter (se artikel 6.3 k och artikel 8.1 i tillämpningsförordningen). Dessa uppgifter kan överföras från kommissionen till tullmyndigheterna om de sistnämnda begär detta (artikel 8.2 i tillämpningsförordningen). Trots detta är det inte säkert att de tullmyndigheter som på eget initiativ ämnar återkalla ett tulltaxebesked vinnlägger sig om att begära sådana uppgifter från kommissionen, för att med kännedom i sak kunna fatta beslut.

ren vid utfärdandet av ett tulltaxebesked, meddela kommissionen detta för att få klarhet i huruvida det verkligen handlar om en felbedömning som rättfärdigar återkallelse av det berörda tulltaxebeskedet. Endast ett sådant förfarande skulle garantera en korrekt eller åtminstone enhetlig tillämpning av tullnomenklaturen. Enligt min åsikt följer behovet av denna under rättelse från tullmyndigheternas sida till kommissionen såväl av målen rörande rättssäkerheten och enhetlig tillämpning av tullnomenklaturen, vilka var syftena med inrättandet av systemet med bindande tulltaxebesked, som av medlemsstaternas skyldighet till lojalt samarbete gentemot gemenskapens institutioner enligt artikel 10 EG.³⁴

63. Såsom kommissionen har angett under förhandlingen, anhängiggör ofta vissa medlemsstaters tullmyndigheter ärenden hos kommissionen, varvid giltigheten hos tulltaxebesked utfärdade av andra tullmyndigheter bestrids beträffande tolkningen av tullnomenklaturen. Kommissionen har tillagt att det därvid är kommissionens sak att bedöma om det är nödvändigt att fatta ett beslut beträffande det berörda tulltaxebeskedets giltighet och eventuellt förelägga de berörda tullmyndigheterna att återkalla beskedet.

64. Enligt min mening kan det ifrågasättas om ett kommissionsbeslut verkligen skulle vara nödvändigt när det är den tullmyndighet som utfärdat tulltaxebeskedet som har

anhängiggjort ärendet hos kommissionen (och alltså inte andra tullmyndigheter) och om det, i detta fall, inte skulle vara tillräckligt med en enkel skrivelse från kommissionen till den berörda tullmyndigheten, det vill säga ett svar vars antagande och översändande inte skulle vara underkastat alltför tunga procedurregler.

65. Vad gäller målsättningen avseende rättssäkerheten är det viktigt att anmärka att den tolkning som den nederländska regeringen och kommissionen förespråkar skulle innebära att den ändamålsenliga verkan av principen om att ett tulltaxebesked till sin natur är bindande undanröjs och att syftet med systemet med tulltaxebesked, inrättat av gemenskapens lagstiftare, åsidosätts, såsom domstolen påpekade i sin dom i det ovannämnda målet Lopex Export.³⁵ Denna princip, avseende den bindande beskaffenheten av ett tulltaxebesked, skulle bli innehållslös om tullmyndigheterna skulle ha rätt att efter eget skön återkalla det utfärdade tulltaxebeskedet, med den enda motiveringen att de, enligt dem själva, hade begått ett misstag vid tolkningen av tullnomenklaturen eller att deras egen tolkning av denna nomenklatur hade ändrats.

66. Mot bakgrund av målsättningen avseende rättssäkerheten har jag i vart fall svårt att tänka mig att gemenskapslagstiftaren skulle anse det vara tillräckligt med ett enkelt och tillfälligt skydd av innehavarens intressen (enligt de villkor som föreskrivs i

34 — Se i tillämpliga delar dom av den 28 februari i mål C-234/89, *Dellmitis* (REG 1991, s. I-935; svensk specialutgåva, volym 11, s. I-65), punkterna 44, 45, 47, 49, 52 och 53 beträffande behörigheten för de nationella domstolarna respektive kommissionen att tillämpa bestämmelserna i artikel 85.1 och artikel 86 i fördraget rörande konkurrensfrågor.

35 — Punkterna 19 och 28.

artikel 12.6 TKG i ändrad lydelse) om (vilket jag inte anser) tullmyndigheterna skulle ha rätt att (på grundval av artikel 12.5 a iii TKG i ändrad lydelse) återkalla det berörda tulltaxebeskedet under de här omtvistade omständigheterna.

67. De förklaringar som kommissionen i detta hänseende lämnade under förhandlingen anser jag inte vara övertygande. Enligt kommissionen motsvarar tidsfristen för det ovannämnda skyddet de brukliga tidsfristerna för leverans av varor (som brukar vara ungefär sex månader) vilket innebär att innehavaren av ett tulltaxebesked således inte bör lida någon skada av beskedets återkallelse eftersom han under denna tidsfrist kan göra gällande beskedet i fråga och därmed hinna slutföra sina affärstransaktioner.

68. För det första kan det inte uteslutas att vissa kontrakt stadgar leveransfrister som är längre än skyddsfristen. Även om denna skyddsfrist verkligen skulle motsvara leveransfristen för varorna i fråga, kan det inte uteslutas att en återkallelse allvarligt skulle påverka den berörda ekonomiska aktörens försäljningsverksamhet.

69. I den ovannämnda situationen skulle innehavaren kunna göra gällande tulltaxebeskedet vid fullbordandet av tullformalite-

terna för varan i fråga, men inte kunna göra det gällande senare, vid försäljningen av identiska varor. Den ekonomiska aktören skulle, på grund av återkallelsen av detta besked, kunna hamna i svårigheter på grund av att en sådan åtgärd skulle kunna rubba aktörens bedömningar beträffande framtida tullklassificeringar av identiska varor samt tvinga aktören att ifrågasätta relevansen av den planerade försäljningspolicyn och hans investeringar. Risken är särskilt överhängande om den ekonomiska aktören utövar sin verksamhet såsom litet eller medelstort företag och om återkallelsen av nämnda besked inträffar strax efter dess utfärdande, det vill säga långt före utgången av giltighetsfristen på sex månader.

70. En sådan situation kan knappast anses vara förenlig med målsättningen med inrättandet av ett system med bindande tulltaxebesked, som beträffande tullklassificeringen av varor syftar till att garantera att den ekonomiska aktören kan utöva sin förvärvsverksamhet under tillfredsställande förhållanden. Med tanke på att gemenskapens lagstiftare, efter att ha vägt relevanta intressen (de relaterade till tulltaxebeskedets innehavare och de relaterade till korrekt och enhetlig tillämpning av tullnomenklaturen) mot varandra, har föreskrivit ett enkelt tillfälligt skydd till förmån för innehavarens intressen när det berörda tulltaxebeskedet blir oförenligt med gemenskapsinstitutionernas och, framför allt, domstolens tolkning av tullnomenklaturen, har jag svårt att tänka mig att gemenskapens lagstiftare hade för avsikt att innehavarna av tulltaxebesked skulle

omfattas av detta system även för det fall där tullmyndigheterna efter eget skön återkallar tulltaxebeskedet.

71. Denna tolkningsfråga bör alltså besvaras på så sätt att bestämmelserna i artikel

9.1 jämförda med bestämmelserna i artikel 12.5 a iii TKG i ändrad lydelse skall tolkas på så sätt, att de tullmyndigheter som har utfärdat ett bindande tulltaxebesked inte har rätt att på grundval av nämnda bestämmelser, i de fall där dessa myndigheter ändrar sin egen tolkning av den tillämpliga tullnomenklaturen, efter eget skön återkallar tulltaxebeskedet.

VI — Förslag till avgörande

72. Med hänsyn till övervägandena ovan föreslår jag att domstolen besvarar den tolkningsfråga som ställts av Gerechtshof te Amsterdam på följande sätt:

Bestämmelserna i artikel 9.1 jämförda med bestämmelserna i artikel 12.5 a iii i rådets förordning nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen i dess genom Europaparlamentets och rådets förordning nr 82/97 av den 19 december 1996 ändrade lydelse, skall tolkas på så sätt att de tullmyndigheter som har utfärdat ett bindande tulltaxebesked inte, i de fall där dessa myndigheter ändrar på sin tolkning av den tillämpliga tullnomenklaturen, har rätt att efter eget skön återkalla tulltaxebeskedet.